

WEBBDESIGNERS ARBETE del 3

en mycket kort sammanfattning av kursens teori

del 1: Design: formgivning och planering

del 2: Marknadsföringssynpunkter som webbdesignern behöver ta hänsyn till

del 3: Skriptspråkens uppbyggnad (kortfattad intro)

Varför behövs skriptspråk?

HTML och CSS är helt statiska koder. För att få någon dynamik, dvs. interaktion med surfaren, behövs programmering. Begränsade versioner av programmeringspråken för webben kallas skript.

Skillnaden mellan skriptspråk och programmeringspråk

Koderna av ett programmeringspråk behöver översättas till maskinkoder (koderna skall kompileras) innan koderna kan utföras av datorn. Skriptspråkens koder kompileras inte, de tolkas i webbläsaren.

Skriptspråk och programmeringspråk har precis som levande människospråk, olika dialekter (versioner). Olika webbläsare förstår olika dialekter av skriptspråken. Crossbrowser skript är koder som tolkas likadant i alla webbläsare.

Skillnaden mellan javascript med dess dialekter och PHP

JavaScript är client-side skript som exekveras i surfarens webbläsare. PHP är en server-side skript, dvs. den exekveras på servern.

SKRIPT – GRUNDLÄGGANDE BEGREPP:

Funktion: kod som beskriver VAD som skall göras

Metod: kod som beskriver HUR ett objekt skall påverkas eller bete sig.

Operator: händelse (trigger) som startar utförandet av en kodsekvens.

Sats: en meningsfull kodsekvens som väljer ut det data som är tänkt att påverka något av skriptets objekt

Variabel: behållare för ett värde

Objekt: skripten har vissa inbyggda objekt som formulärelement, linjer, fönster, fönstrets tillbehör. Dessa skapas i samarbete med webbläsaren (de är alltså inte grafiska objekt på samma sätt som en bild).

Egenskap: properties på engelska.

Attribut: tillbehör, t.ex. attributen av objektet fönster är menyer, navigeringsknappar, rullningslistor osv.

På nästa sida får du en förklaring till några av dessa begrepp på "människospråk" samt exempel skrivna i JavaScript.

FUNKTIONEN SHOW-HIDE: koderna kan återberättas på vanlig svenska så här.

Kolla om det finns element som kan ha egenskapen `dold` – synlig. Om det finns sådana spara deras namn och det tillståndet de befinner sig i, på ett namngivet ”ställe”. När det blir dags att ändra objektets tillstånd: om objektet är `dold`, visa det; om objektet är synlig, dölj det.

HÄNDELSEN SHOW-HIDE:

När användaren klickar på bilden, utförs kodsekvensen som står i funktionen.

EXEMPEL PÅ EN OPERATOR:

`onClick`, `onMouseOver`, `onFocus` med mera. OBS! Operatorer är webbläsarspecifika. Vissa av dem funkar enbart i Netscape, andra i Internet Explorer, åter andra i båda eller ingen av dem. Det är där begreppet ”crossbrowser” (funkar i alla webbläsare) kommer in i bilden.

EXEMPEL PÅ EN SATS:

If är en av de vanligaste satserna. Den motsvarar OM-funktionen i Excel. En If sats undersöker om något motsvarar givna kriterier. If satsen ur funktionen Show-Hide:

```
if (obj.style) { obj=obj.style; v=(v=='show')?'visible':(v=='hide')?'hidden':v; }
obj.visibility=v; }
```

Show-hide effekten är en FUNKTION (en kodserie som beskriver vilka element skall påverkas). Funktionskoden står i head-delen av html-dokumentet (det är inget som skall visas för sidans besökare). DW genererar följande koder i head:

```
<script type="text/javascript">
<!--
function MM_showHideLayers() { //v9.0
  var i,p,v,obj,args=MM_showHideLayers.arguments;
  for (i=0; i<(args.length-2); i+=3)
    with (document) if (getElementById && ((obj=getElementById(args[i]))!=null)) {
      v=args[i+2];
      if (obj.style) { obj=obj.style; v=(v=='show')?'visible':(v=='hide')?'hidden':v; }
      obj.visibility=v; }
    }
  //-->
</script>
```

Sedan behöver man en startsignal: en händelse som startar utförandet av funktionen.

BEHAVIOR är namnet i DW. De koderna finns i body-delen av html-dokumentet.

```
<div id="apDiv1"></div>
<div id="apDiv2"
onclick="MM_showHideLayers('apDiv1','show');MM_showHideLayers('apDiv1','hide')">
</div>
```

JAVASCRIPT och dess dialekter används numera mest för visuella effekter och enklare kommunikation med surfaren.

Exempel på vad javascript kan:

- klocka som visar realtid (samma tid som datorns klocka visar)
- show-hide och dynamiska menyer som bygger på det
- rollover
- effekter som ändrar visningen av text eller bilder
- pop-up meddelanden och fönster
- vissa enklare dataspel
- hämta info om surfarens bildskärmsupplösning, webbläsarens namn, datortyp (Mac eller PC), om ett visst insticksprogram är installerat på surfarens dator osv.
- visa och använda formulär för att samla in data från surfaren (t.ex. få surfarens feedback via e-post)

PHP och AJAX

PHP kom att bli det mest använda verktyget inom interaktiv databashantering. AJAX är den nyaste flugan inom webbt teknik. Det är en potpourri av olika webbt tekniker. Ingen av dem ingår i denna kurs men det är viktigt att veta om deras existens.

VAR SER VI DATABASER?

Alla registreringsfunktioner (t.ex. när du skriver upp dig i en webbgemenskap, skapar ett nytt e-postkonto på nätet, betalar via nätet) har en sak gemensam: de registrerade uppgifterna hamnar i en databas. DATABAS ÄR EN ORDNAD LISTA (OBS, förväxla EJ med "ordered list"-taggen som betyder numrerad lista).

EXEMPEL PÅ EN OORDNAD LISTA:

Att-gör-lista

Gå ut med hunden

2 liter mjölk

Kuvert stora, COOP

Kl 21.00 fackeltåg

EXEMPEL PÅ EN ORDNAD LISTA:

<u>Vad</u>	<u>klar</u>	<u>vem</u>
Marknadsundersökning	v 16 måndag	Susanne
Rita skiss	v 16 tisdag	Pelle
Lägga upp databas	v 16 fredag	Malin
Skapa grafiken	v 16 fredag	Jocke och Krille

EN DATABAS BESTÅR AV POST OCH FÄLT

Vad, klar och vem kolumnerna och dess enstaka celler radvis kallas för FÄLT.

En rad i listan (Marknadsföring, Rita skiss osv.) kallas för POST.

Ytterligare exempel på databas: skola24, telefonkatalogen, tågtimtabell, medlemslista.

DATABASER FYLLS PÅ MED DATA VIA FORMULÄR

Exempel på formulär som registrerar hyresgäster för en fastighetsägare:

Sekreteraren

Välj lokaltyp: 30 Bostad Area kvm 126

Löpnummer (ID) 14 Årlig hyreshöjning % 1,9

Eget ID 14FE11 Hyres-frysta år 0

Kontaktpers. Efternamn

Kontaktpers. Förnamn

Hyresgästens Eftern. Halvar

Hyresgästens Förnamn Halvarsson

Lgh. eller firmaadress Bergsgränd 2 Parkering i hyran? Nej

Postnr. 999 99

Ort Riketsände R.o.k. 5

Riktnr. 99 Telefon 111 11 Avgift Kr 12952

Fax Period månad

Pers.nr./Org.nr. 810529-1193 Juridisk person /ej medlem? Nej

Sök Ändra Visa Snabbsammanställning Registrera nästa Stäng

Betygsättning

Förnamn:

Efternamn:

Kurs:

Slutbetyg:

Töm formulär Spara

De formulärelementen som man hittar i Dreamweaver under Insert menyn Forms liknar detta formulär.

Formulärelement kan i vissa skript formateras med bildbakgrund och infogade bilder som i exemplet ovan. I andra skript blir de inte roligare än detta ljusgråa standardformuläret.

Det gemensamma är att båda av dem skapar nya poster i den databasen som de är associerade med.

Design och underhåll av databaser är ett självsändigt yrke. En webbdesigner behöver dock veta en hel del om interaktiva databaser – om inte annat, för att kunna bedöma behovet av yttre kompetens och dess ekonomiska följder till ett hemsideprojekt.